

Lausunto

10.11.2025

VN/30127/2025
VN/30127/2025-YM-9

Työ- ja elinkeinoministeriö

Ympäristöministeriön lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi Elinvoimakeskusten ja Työllisyys-, kehittämis- ja hallinnointikeskuksen maksuista vuonna 2026

Ympäristöministeriö kiittää työ- ja elinkeinoministeriötä yhteistyöstä Elinvoimakeskusten sekä Työllisyys-, kehittämis- ja hallinnointikeskuksen maksuasetusluonnoksen valmistelussa ja toteaa lausunnossaan seuraavaa.

Ympäristöministeriö pitää tärkeänä ympäristöasioiden sujuvaa edistämistä ja yhteistyötä Elinvoimakeskusten sisällä ja niiden välillä. Elinvoimakeskusten riittävät henkilövoimavarat ovat erittäin tärkeitä. Elinvoimakeskusten toiminnan kehittäminen on yhtä lailla olennaista ja niille asetetaan myös tulostavoitteita. Ympäristöministeriö pitää tärkeänä, että samalla pyritään rajoittamaan kustannusten nousua.

Maksuasetuksessa tulee varmistaa maksullisten suoritteiden kattavuus ja yhtenäisyys sekä palvelun ennakoitavuus. Ympäristökokonaisuuden ja lupamenettelyiden sujuvuuden etene-
misen varmistaminen on ensiarvoisen tärkeää, eikä kustannusvastaavuuden tai omakustan-
nehintojen tavoittelu saa ajaa hallitusohjelman tavoitteiden edelle.

Nykyisin ELY keskusten lupamenettelyyn liittyvät lausunnot ovat maksuttomia. Lausunnolla olevan maksuasetuksen luonnoksen 1 §:n 5 kohdassa maksullisia olisivat nykyisestä poiketen jatkossa selvitykset ja lausunnot, joita EVK antaa muun viranomaisen maksullisessa asiassa ja josta ei aiheudu ainoastaan vähäisiä kustannuksia. Kustannusten vähäisyys on jätetty hyvin avoimeksi ja tarkentuu soveltamiskäytännöissä. YM katsoo, etteivät tällaiset selvitykset ja lausunnot voi olla maksullisia. Tässä on kyse viranomaistoiminnan maksullisuuden ulottamista aivan uudelle alueelle ja tässä kokonaisuudessa EVK:n jatkossa maksulliset lausunnot esim. lupa-asiassa eroaisivat täten selkeästi muiden viranomaisen saman asian käsittelyssä antamista lausunnoista. Tämä voi johtaa esimerkiksi lausuntojen maksullisuuteen laajemminkin tulevaisuudessa sekä lupamenettelyiden merkittävään hidastumiseen.

Ympäristöministeriö pitää lainsäädännön soveltamisen selkeyden ja yhdenvertaisuuden kannalta hyvin tärkeänä, että kalatalous- ja vesitaloustehtävien suoritteet hinnoitellaan keskenään yhdenmukaisin perustein alle omakustannehintaisten suoritteina. Ympäristöministeriö esittää, että kalataloustehtävien ja vesitaloustehtäviä koskevat suoritteet säädetään jatkossakin alle omakustannehintaisteksi suoritteiksi.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Ympäristöministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 35
00023 Valtioneuvosto

Aleksanterinkatu 4-10
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

09 1603 9320
+358 9 1603 9320

kirjaamo.ym@gov.fi

Ympäristöministeriö katsoo, että maksullisuus lisää hallinnollista työtä, rajoittaisi viranomaisyhteistyötä ja voisi hidastaa lupa-asioiden käsittelyä, jos Elinvoimakeskuksissa laskutettaisiin asiantuntijatyöstä, joka liittyy muun valtion viranomaisen maksulliseen suoritteeseen. Tästä muodostuisi ns. valtion viranomaisten välistä laskutusta. Lisäksi on ongelmallista, että sama työ on yleensä jo rahoitettu lausuntoa tai asiantuntijatyötä antavassa virastossa budjettivaroin eli tässä tapauksessa Elinvoimakeskuksessa.

Ympäristöministeriö katsoo, että maksuperustelain ja maksuasetuksen yleislinjauksen mukaisesti suorittemaksujen tulee lähtökohtaisesti olla kiinteähintaisia ja keskimääräiseen työmääräarvioon perustuvia, mukaan lukien kala- ja vesitaloustehtävien suoritteiden maksut. Tämä parantaa maksujen ennakoitavuutta sekä edistää maksuvelvollisten tasapuolista ja valtakunnallisesti yhtenäistä kohtelua. Tuntihintaisten maksujen katsotaan olevan ainoastaan poikkeuksia tähän pääsääntöön. Mikäli maksujen määräytymisperusteiden muuttamiselle katsottaisiin olevan tarvetta, tulee muutokset suunnitella ja asetuksen eri suoritteet tarkastella kokonaisuutena sekä tehdä tarvittavat vaikutusarvioinnit, jotta varmistetaan eri asiakasryhmien tasapuolinen kohtelu.

Ympäristöministeriö pitää hyvänä, että ympäristöministeriön hallinnonalan suoritteet ovat EVK maksuasetuksessa maksuttomia kuten perusteluissa on todettu.

Ympäristöministeriö katsoo, että maksuasetuksen vaikutukset tulee tärkeä arvioida ja huolehtia maksuvelvollisten tasapuolisesta kohtelusta. Maksujen kohdentumista ja vaikutuksia on tarvittaessa hyvä selvittää erikseen.

Kansliapäällikkö

Juhani Damski

Henkilöstö- ja hallintojohtaja

Heidi Sederholm

VN/30127/2025-YM-9

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: